

**Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor
Internationaal Toeristisch Management van de Hogeschool Tio**

	Gegevens	
datum	28 maart 2013	Naam instelling : Hogeschool Tio
onderwerp	Besluit accreditatie hbo-bachelor	Naam opleiding : hbo-bachelor
	Internationaal Toeristisch Management van de Hogeschool Tio (000867)	Internationaal Toeristisch Management (240 ECTS)
uw kenmerk	-	Datum aanvraag : 27 september 2012
		Variant opleiding : voltijd. Engelstalige opleiding te Utrecht en in Amsterdam
ons kenmerk	NVAO/20131257/SL	Locaties opleiding : Amsterdam, Utrecht, Rotterdam, Eindhoven, Hengelo
		Datum goedkeuren panel : 3 april 2012
bijlagen	3	Datum locatiebezoek : 19 en 20 april 2012
		Datum visitatierapport : Augustus 2012
		Beoordelingskader
		Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel.

Op 19 en 20 april 2012 is de opleiding Internationaal Toeristisch Management (ITM) van Hogeschool Tio gevisiteerd. Het totaaloordeel van de commissie is voldoende. De opleiding binnen Hogeschool Tio kenmerkt zich als persoonlijk. De doelstelling van de opleiding ITM is studenten op te leiden die in het gehele (internationale) werkveld van toerisme als professional kunnen functioneren en over het potentiueel beschikken om zich te blijven ontwikkelen en door te groeien naar hogere managementfuncties.

Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties zijn beoordeeld als voldoende.

De opleiding hanteert de landelijke competentieprofielen die de bekostigde toeristische en hotelopleidingen opstelden in samenspraak met het internationale beroepenveld. Tio heeft

Pagina 2 van 7 bij de operationalisering daarvan gekozen voor een breed bedrijfseconomisch en marketinggericht accent.

De opleiding ITM sluit aan bij het beroepsopleidingsprofiel Manager Toerisme en Recreatie (2009).

Hogeschool Tio heeft de competentieprofielen geconcretiseerd tot prestatie-indicatoren en leerdoelen.

De visitatiecommissie zag de Dublin descriptoren en daarmee het hbo-niveau duidelijk terug binnen de competenties, prestatie-indicatoren en het curriculum van de opleidingen. De actualiteit van het programma wordt enerzijds geborgd in overleg met externe deskundigen, anderzijds door de inbreng van de docenten, die veelal tevens in de praktijk werkzaam zijn.

Programma

De visitatiecommissie vindt dat de eindkwalificaties op een goede manier vertaald zijn naar het programma. De inhoud van de opleiding brengt de studenten veelvuldig in contact met de beroepspraktijk. Tevens is er aandacht voor voldoende methodische bagage zodat studenten na het afronden van de bacheloropleiding een masteropleiding kunnen gaan doen.

De onderwijsdidactiek is vooral speciaal in de bewuste keuze voor kleine groepen studenten, waardoor de begeleiding zeer intensief is.

Hogeschool Tio voldoet aan de wettelijke eisen ten aanzien van de instroom.

De opleiding ITM is een hbo-bacheloropleiding en heeft een omvang van 240 EC. Vanaf cohort 2012-2013 wordt de opleiding aangeboden als vierjarige opleiding in plaats van driejarige. Door het intensieve programma (49 studieweken per jaar) is de opleiding af te ronden in ongeveer drie jaar, maar dit lukt slechts een zeer beperkt deel van de studenten. De studiebelasting per EC is reëel.

Personeel

Hogeschool Tio heeft een effectief personeelsbeleid met verschillende tijdelijke contracten, beoordelingen en scholingsvoorzieningen. Met tijdelijke dienstverbanden en de mogelijkheid van snelle vervanging bij onvoldoende functioneren van docenten kiest Hogeschool Tio voor beleid dat zich meer laat karakteriseren als resultaatgericht dan als mensgericht. Het panel wijst erop dat een mensgerichter personeelsbeleid de binding van docenten aan de organisatie (verder) kan vergroten.

De docenten worden in algemene zin gewaardeerd door de studenten, met name om hun praktijkinbreng. Momenteel is het percentage academici over de vijf vestigingen 46 procent. De komende jaren zal de instelling dit percentage trapsgewijs verhogen.

Het onderwijs bij Hogeschool Tio kent een docentstudentratio van 1:13; een ratio die passend is bij het gekozen onderwijsmodel.

Voorzieningen

De visitatiecommissie vindt dat de materiële voorzieningen goed zijn. De faciliteiten zijn op orde en hebben door de identieke, maar persoonlijke touch in alle Tio-vestigingen een mooie, kwalitatieve uitstraling. Ook de informatievoorziening is in de ogen van de visitatiecommissie goed.

In absolute zin is de studiebegeleiding intensiever dan bij andere opleidingen. Daardoor komt de visitatiecommissie tot het oordeel goed voor studiebegeleiding. De intensieve begeleiding in kleine groepen is naar het oordeel van de visitatiecommissie tevens passend bij de gekozen onderwijsvorm.

De visitatiecommissie vindt dat het kwaliteitszorgsysteem van Hogeschool Tio goed in elkaar zit. Het kwaliteitsdenken is onderdeel van de organisatie, mede vanuit de motivatie om 'value for money' te bieden. Daartoe wordt frequent geëvalueerd onder alle stakeholders. Resultaten die hieruit voortvloeien worden in verschillende gremia besproken, waarna passende verbetermaatregelen worden geformuleerd. Het doorvoeren van de verbetermaatregelen gebeurt in de ogen van de stakeholders (studenten, docenten, werkveldadvies-commissie) vlot.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

In de ogen van de visitatiecommissie is het systeem van toetsing voldoende. Hogeschool Tio zorgt voor een uniforme en betrouwbare beoordeling van toetsen en afstudeerwerken door cijfermatige kwaliteitscontroles en de inzet van verschillende interne en externe beoordelaars. De examencommissie speelt een structurele en adequate rol in het toetsingsproces. Het gerealiseerde eindniveau vindt de visitatiecommissie goed. Positieve elementen zijn het duidelijke 'eindproduct' van de opleiding: hardwerkende studenten die met een stevige kennisbasis het werkveld betreden. Het werkveld herkent in de afgestudeerden ook de bedrijfsmatige focus, die Hogeschool Tio voor ogen heeft gehad bij het vormgeven van de opleiding.

De rol van de externe beoordelaar (in feite een derde beoordelaar) komt zowel de kwaliteit van de scripties als het niveau van de begeleiding ten goede. Mede daardoor is het niveau van de afgestudeerden zonder twijfel van bachelorniveau. Het beoordelingskader zou meer ruimte moeten geven aan eigen inzicht en creativiteit van de studenten.

Alle standaarden van het NVAO kader zijn positief beoordeeld (voldoende en goed) en op die grond geeft de visitatiecommissie een positief advies inzake accreditatie van de opleiding bachelor Internationaal Toeristisch Management.

Aanbevelingen

De visitatiecommissie is van mening dat Hogeschool Tio nog meer uit haar evaluaties kan halen door ze niet gesegregeerd, maar juist in samenhang uit te voeren. Ook kan het betrekken van externe partijen toegevoegde waarde hebben voor de kenniskringen van de lectoraten, die nu nog volledig intern gericht zijn. Dit kan leiden tot een nauwere verbinding van de opleidingen met de praktijk.

Gezien het feit dat de opleiding erg persoonlijk is, zou dit in de kwaliteitssystematiek in de ogen van de commissie ook wat meer mogen, in plaats van de papieren enquête.

Om de afstudeerscripties verder te verbeteren zal meer aandacht voor probleemanalyse de onderzoeksvraag in de ogen van de commissie in een logischer context plaatsen, waardoor de relevantie ervan toeneemt. Ook is de commissie van mening dat gebruik van internationale literatuur meer gestimuleerd mag worden.

In de formattering en het beoordelingskader van de scripties zou in de ogen van de commissie meer ruimte gecreëerd mogen worden, zodat excellente studenten meer mogelijkheden krijgen om met hun scriptie te laten zien dat zij meer in huis hebben dan het gemiddelde niveau.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool Tio te Hengelo in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 5 februari 2013 naar voren te brengen. Bij e-mail van 18 maart 2013 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen in het besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Internationaal Toeristisch Management (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Amsterdam, Utrecht, Rotterdam, Eindhoven, Hengelo) van de Hogeschool Tio te Hengelo. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 8 oktober 2013 en is van kracht tot en met 7 oktober 2019.

Den Haag, 28 maart 2013

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaarden	Beoordeling door het panel <i>voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	G
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	G
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	G
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	V
	6. Het programma is studeerbaar.	V
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	V
	3. Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		V
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		G
4. Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	G
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	G
5. Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	G
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	G
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	V
6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	G
Opleiding als geheel		V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent-student ratio	1: 13
Kwalificatie docenten	1% PhD 51% wo-ma
Studielast	24 uur per week

Propedeuserendement Internationaal Toeristisch Management

Peildatum: 1 oktober 2012

Jaar	% Uitval na 1 ^e jaar	% Geslaagd na 2 jaar na start opleiding	% Geslaagd op peildatum:
2005	43%	2%	54%
2006	29%	47%	64%
2007	14%	66%	76%
2008	8%	63%	77%
2009	12%	48%	67%
2010	11%	79%	79%
2011	0%	-	27%

Diplomarendement Internationaal Toeristisch Management

Peildatum: 1 oktober 2012

Jaar	Uitval			Slagingspercentages
	% Na 1e jaar	% Na 2e jaar	% Na 3e jaar	% Geslaagd obv herinschr. 1e jr
2003	-	16%	19%	65%
2004	-	28%	13%	59%
2005	-	24%	12%	65%
2006	-	12%	14%	58%
2007	14%	11%	2%	55%
2008	8%	11%	5%	49%
2009	12%	6%	0%	23%
2010	11%	4%	7%	5%

- Drs. R. van Aalst, voorzitter, bedrijfskundige en werkzaam in controllers en adviesfuncties, voorzitter veler visitatiecommissies
- Prof. Dr. P. De Grootte, werkveld- en domeindeskundige, hoogleraar verbonden aan de Universiteit van Hasselt, onderzoeksgroep toerisme;
- M. van Diggele, werkveld- en domeindeskundige, Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen;
- H. Wibbens, werkveld- en domeindeskundige, directeur operations bij de Eden Hotel Group
- A. de Brouwer, student-lid, studeert Taal- en cultuurstudies aan de UU en verwacht in 2012 haar BSc graad te verkrijgen (minor: Bestuurs- en Organisationswetenschappen).

Het panel werd ondersteund door A. van Noort MSc, secretaris (gecertificeerd) en J. van Oudheusden Ma, secretaris in opleiding.